

ODRA – POWRACAJĄCA CHOROBA ZAKAŻNA

Dr med .PAWEŁ GRZESIOWSKI

**SZKOŁA ZDROWIA PUBLICZNEGO CMKP
STOWARZYSZENIE HIGIENY LECZNICTWA**

WARSZAWA, 13.12.2018 r.

PARADOKS XXI WIEKU

- LICZBA ZACHOROWAŃ NA CHOROBY ZAKAŻNE ZNACZNIE SPADŁA W XX-XXI w
- PO 1998 r. ZNACZNIE SPADŁA WYSZCZEPIALNOŚĆ W WIEKU KRAJACH ROZWINIĘTYCH
- DLACZEGO? = BOMBA BIOLOGICZNA „WAKEFIELD/ LANCET” → KŁAMSTWO SZCZEPIONKOWE

PARADOKS XXI WIEKU

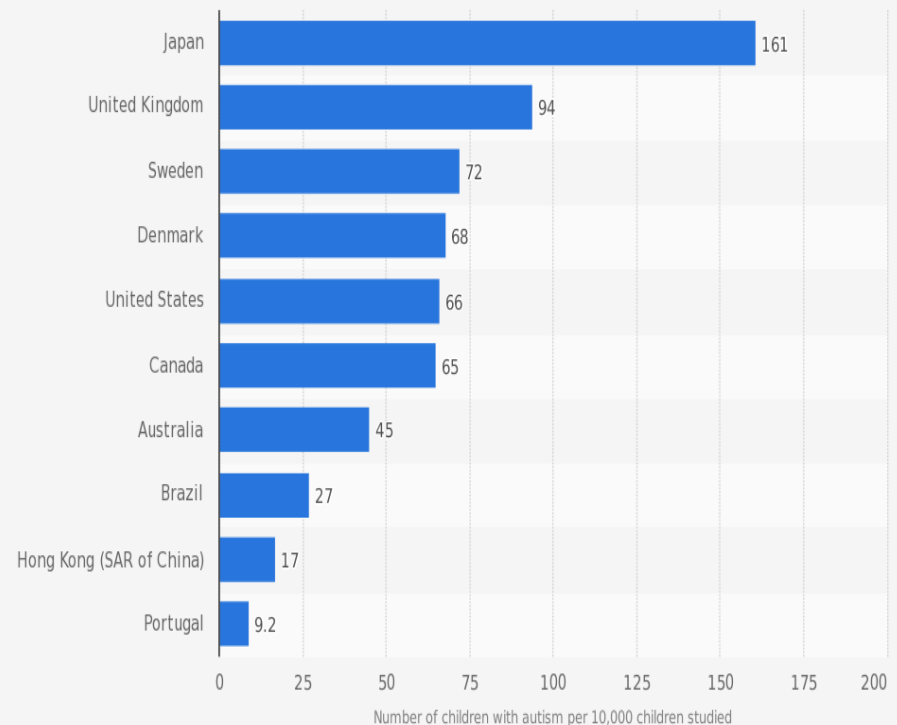
- **NIKT NIE BYŁ PRZYGOTOWANY NA ZAŁAMANIE ZAUFANIA DO SZCZEPIEŃ I DO LEKARZY**
- **ZBIEGŁO SIĘ TO W CZASIE Z KILKOMA INNYMI FAKTAMI**
  - **Facebook - serwis społecznościowy 2004, w 2017 liczba użytkowników na całym świecie 2 miliardy, dziennie aktywnych jest prawie 1,3 mld osób, średni wiek użytkownika serwisu to 22 lata**

SZCZEPIENIA vs AUTYZM

- BRAK ZWIĄZKU PRZYCZYNOWO-SKUTKOWEGO ALE REALNY WZROST CZĘSTOŚCI
- CZĘSTOŚĆ ZACHOROWAŃ NIE KORELUJE Z PROGRAMEM SZCZEPIEŃ W RÓŻNYCH KRAJACH

Prevalence of autism spectrum disorder among children in select countries worldwide as of 2017 (per 10,000 children)

Source
WorldAtlas
© Statista 2018

Additional Information:
Worldwide; 2017

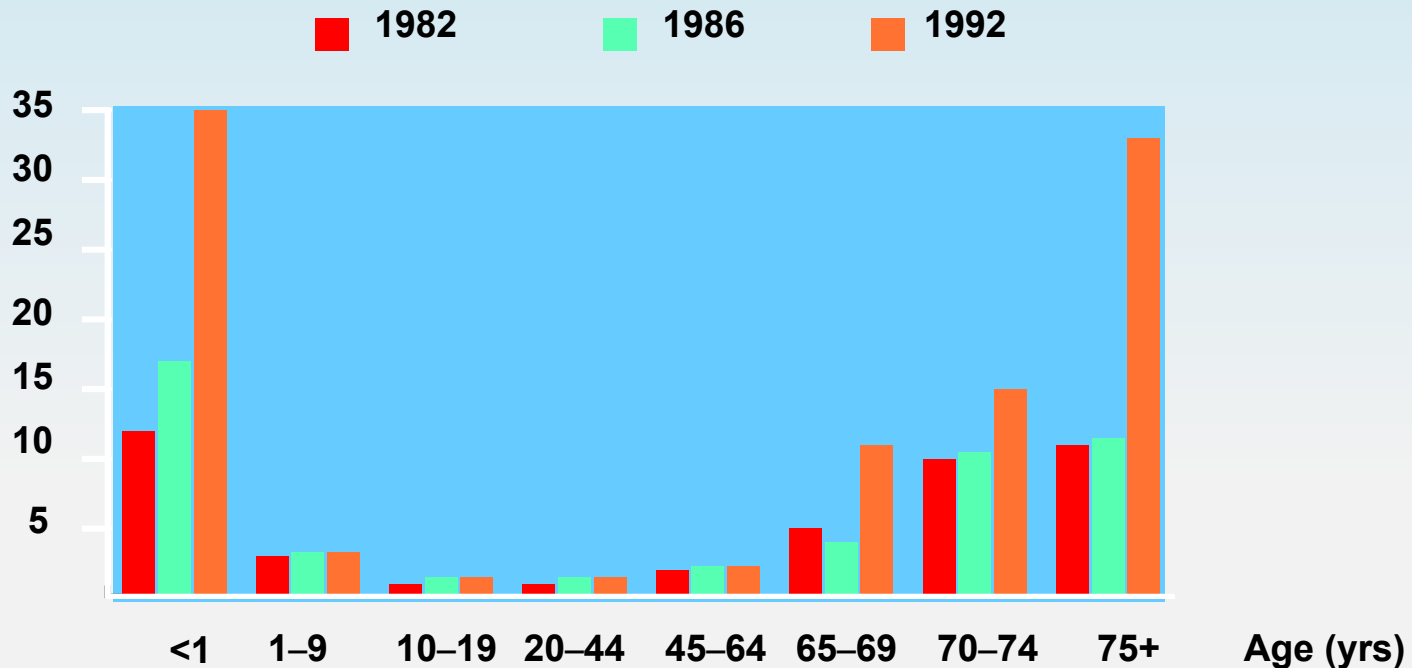
AKTUALNE ZAGROŻENIA W EUROPIE

- Nowe zjawiska demograficzne – imigracja, ruchy ludności, wojna na Ukrainie
- Dominujące obecnie problemy epidemiologiczne to:
  - odra
  - wirusowe zapalenie wątroby typu A (B)
  - gruźlica, w tym lekooporna
  - krztusiec
  - zakażenia HIV/AIDS, kiła, STD
  - **LEKOOPORNOŚĆ**
- ZAŁAMANIE PROGRAMU SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH NA UKRAINIE I W INNYCH KRAJACH STWARZA POWAŻNE ZAGROŻENIA EPIDEMICZNE W RÓŻNYCH GRUPACH WIEKOWYCH

DŁUŻSZE ŻYCIE WIĘKSZE RYZYKO ZAKAŻEŃ

ZAPADALNOŚĆ WIELU CHOROÓB ZRÓWNUJE SIĘ PO
60 rż Z WARTOŚCIAMI DLA DZIECI < 2 LAT

STRATEGIE SZCZEPIEŃ

- **W WIĘKSZOŚCI CHORÓB ZAKAŻNYCH DZIECI STANOWIĄ PIERWOTNY REZERWUAR**
    - **PNEUMOKOKI, MENINGOKOKI, ROTAWIRUSY, GRYPA.....**

  - **SZCZEPIENIA DZIECI CHRONIĄ RÓWNIEŻ DOROSŁYCH!**
    - **EFEKTY POPULACYJNE UDOWODNIONE DLA WIELU CHORÓB**
-

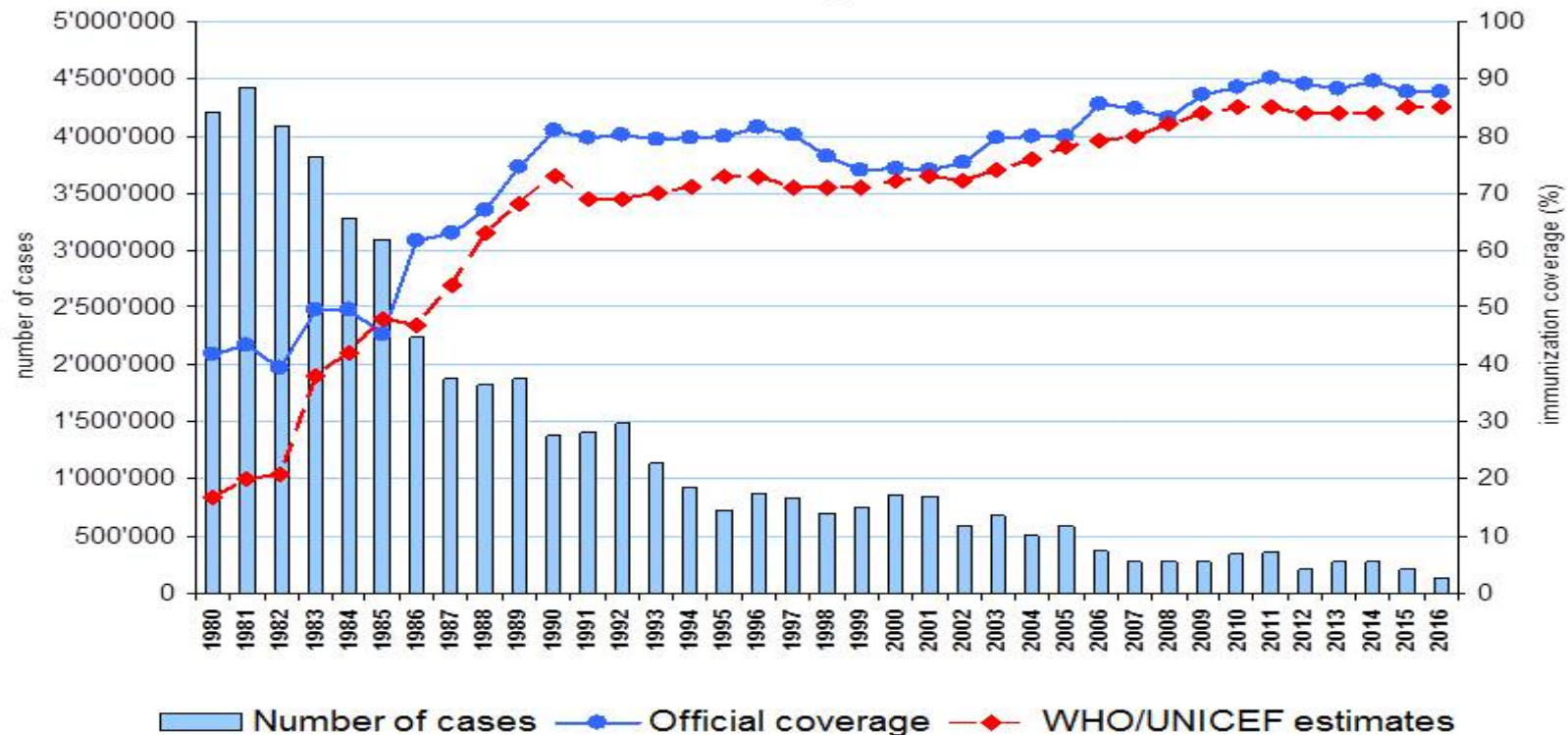

Odra na świecie a pokrycie szczepieniami populacji

<https://www.theguardian.com/society/ng-interactive/2015/feb/05/sp-watch-how-measles-outbreak-spreads-when-kids-get-vaccinated>

Date of chart: 02 August 2017

Measles global annual reported cases and MCV1 coverage, 1980-2016

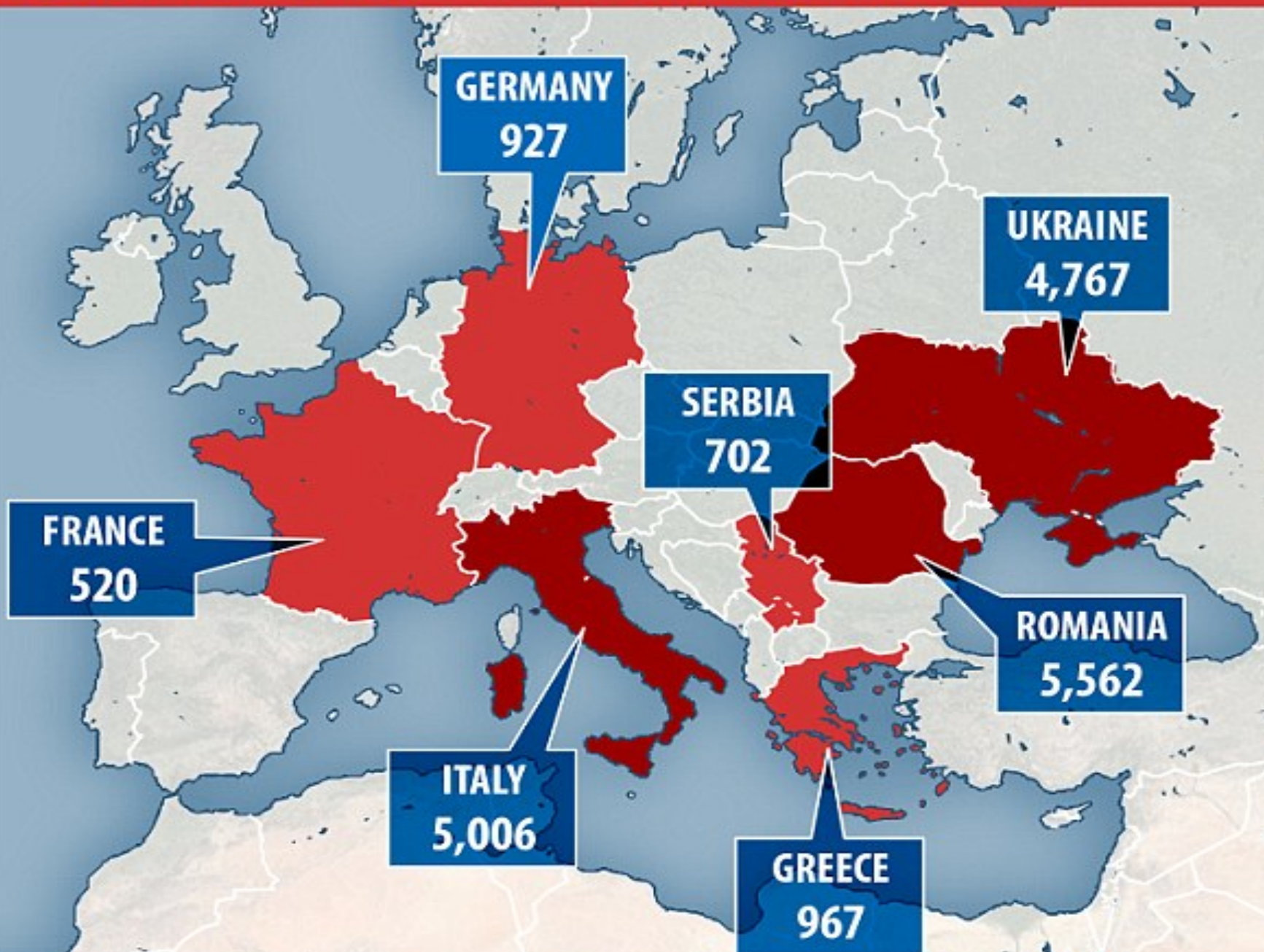

MEASLES OUTBREAKS ACROSS EUROPE

Cases were recorded between Feb 2016 and Jan 2017

NUMBER OF MEASLES CASES RECORDED IN 2017

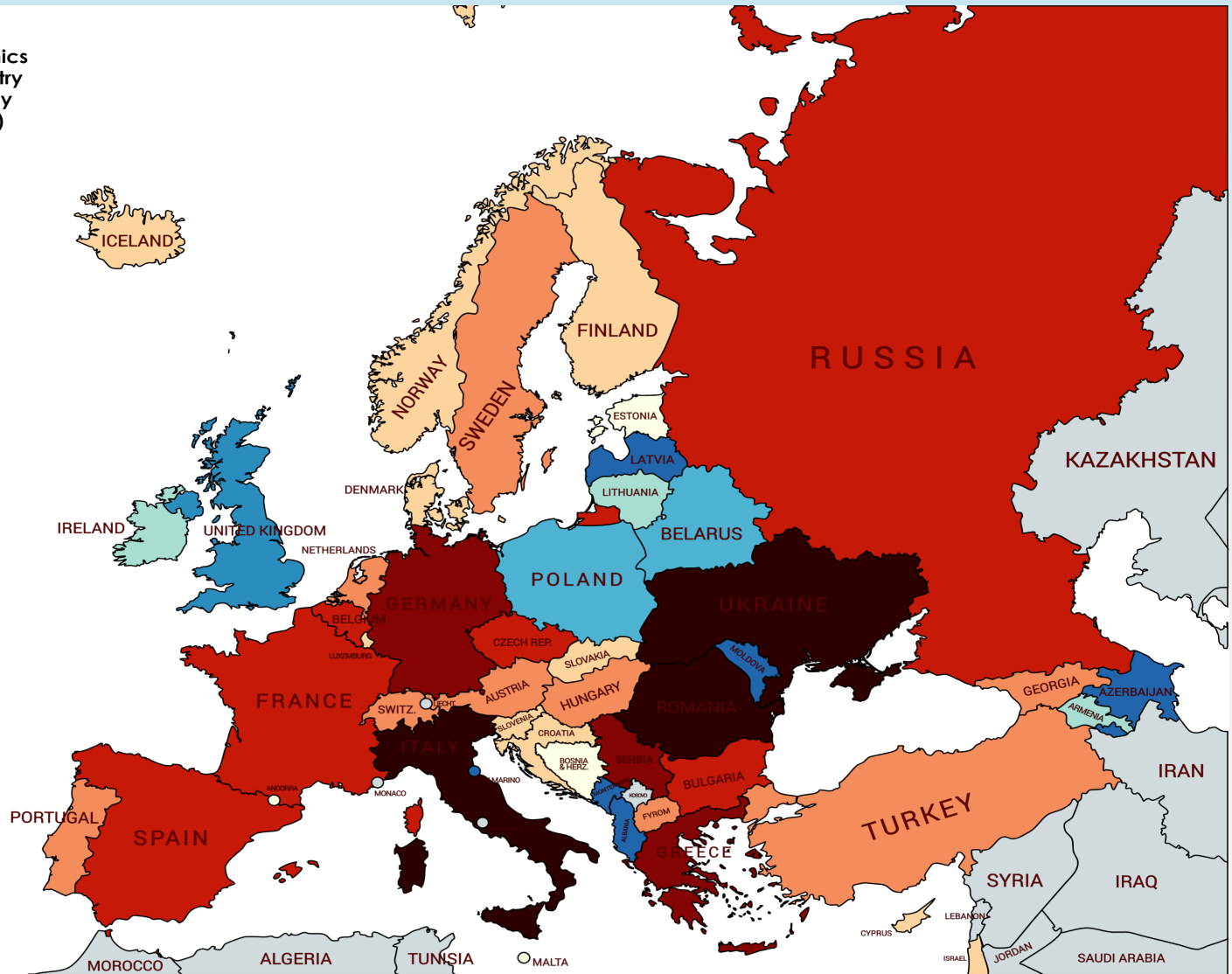

ODRA – ZACHOROWANIA W EUROPIE

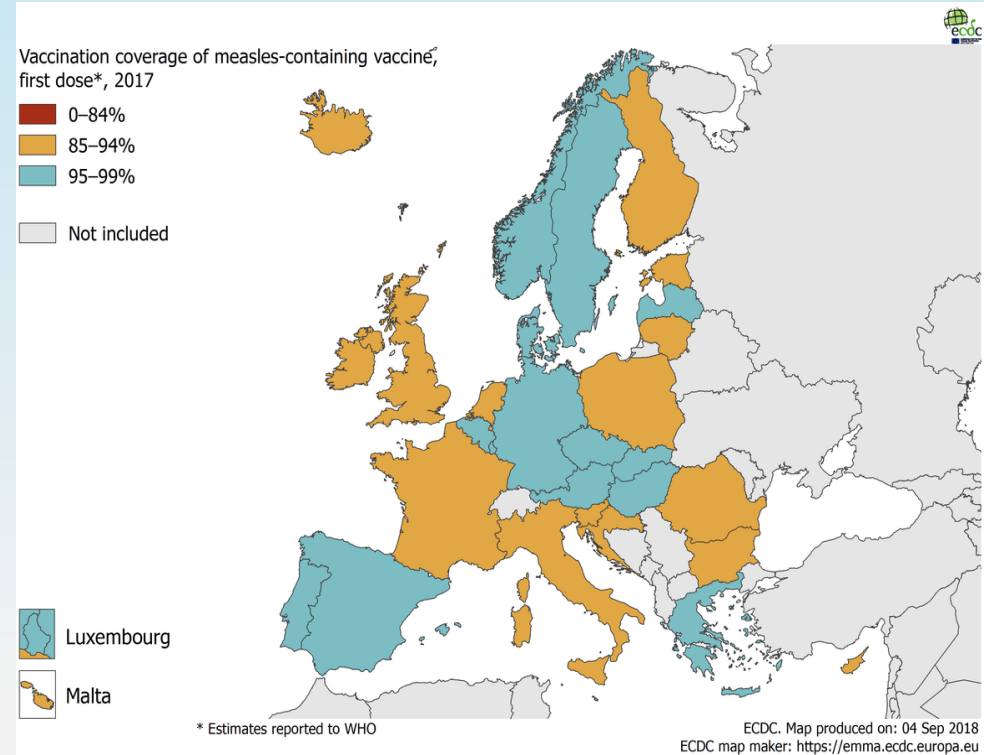
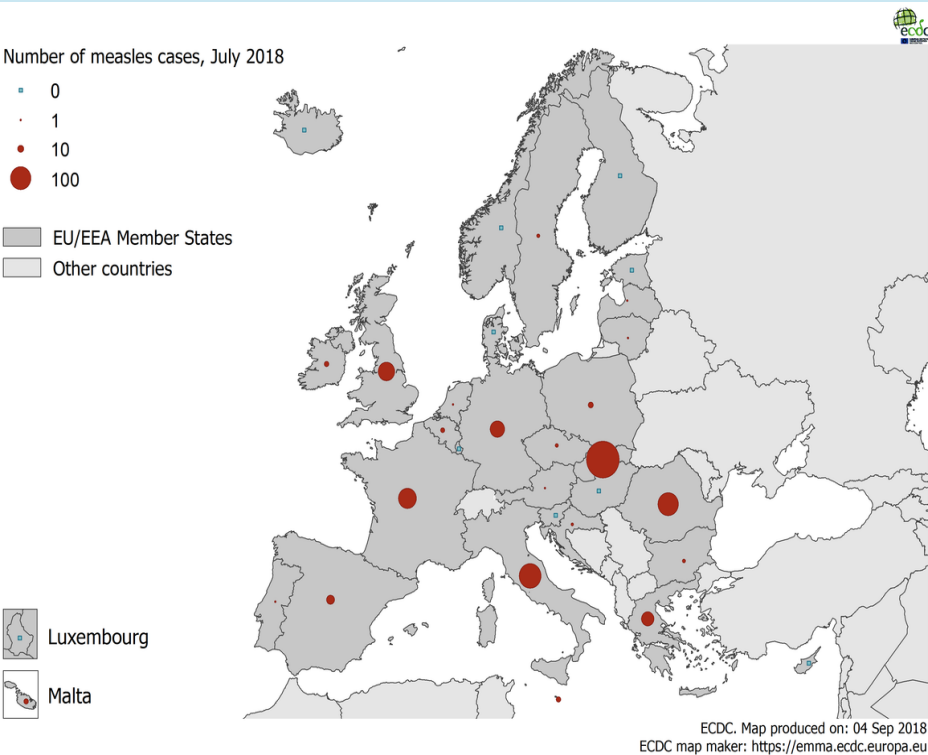
Evolution of measles epidemics
between 2016-2017 by country
(number of cases reported by
country in 2017 minus 2016)

- + 3500-4656
- + 500-1000
- + 100-450
- + 10-85
- +1-9
- =
- 1-25
- 28-83
- 293
- No case

ODRA – ZACHOROWANIA vs WYSZCZEPIALNOŚĆ

ODRA – CZY EPIDEMIA?

O EPIDEMII MÓWIMY W DWÓCH KONTEKSTACH

- ❑ **MASOWE ZACHOROWANIA – NIE!**
- ❑ **NOWA LUB POWRACAJĄCA CHOROBA**
– POJEDYNCZE PRZYPADKI Z TENDENCJĄ
DO NARASTANIA

- ❑ **ODRA W POLSCE - OSTATNIE LATA OD 30 DO 120**
PRZYPADKÓW /ROK 2018 – DO 30.11.18 – 220 przypadków,
rok wcześniej – 62)
- ❑ **Ogniska epidemiczne w Ostródzie, Wieruszowie, Warszawie,**
Pruszkowie ...będzie ich więcej – dlaczego?

ODRA – STAN UODPORNIEŃ

- **JAKI JEST RZECZYWISTY STAN ODPORNOŚCI POLSKIEGO SPOŁECZEŃSTWA?**
  - **< 1970-1975 ?**
  - **1975-91 – 1 DAWKA SZCZEPIONKI MONO W WIEKU 13 mcy**
  - **1991-2004 – 2 DAWKI SZCZEPIONKI MONO W WIEKU 13 mcy i 7 LAT**
  - **> 2005 – 2 DAWKI SZCZEPIONKI R/O/Ś W WIEKU 13 mcy i 10 lat**
  - **> 2019 – 2 DAWKI SZCZEPIONKI R/O/Ś W WIEKU 13 mcy i 6 LAT**

ODRA – AKTUALNE ZASADY POSTĘPOWANIA

- do pełnej odporności konieczne są dwie dawki szczepionki
- wiele osób dorosłych urodzonych przed 1971-75 rokiem w ogóle nie było szczepionych, a do roku 1995 r. otrzymało 1 dawkę
- jeśli osoby dorosłe nie chorowały i nie były w pełni zaszczepione, to należy podać im jedną lub dwie dawki uzupełniające szczepionki przeciw odrze, różyczce, śwince
- można ocenić poziom przeciwciał przeciw odrze, jeśli poziom jest poniżej poziomu odcięcia, należy zaszczepić dwoma dawkami w odstępie min. 4 tygodni szczepionką przeciw odrze, różyczce, śwince
- osoby po przechorowaniu odry są odporne, nie potrzebują szczepień, nawet jeśli zachorowanie było w dzieciństwie.

ODRA – CZY GROZI NAM EPIDEMIA?

- **OBECNIE JEST OKRES PRZEDEPIDEMICZNY – MAMY CZAS NA PRZYGOTOWANIE**
- **PERSONEL MEDYCZNY – KONIECZNE OKREŚLENIE STOPNIA UODPORNINIENIA I ZAPLANOWANIE UZUPEŁNIENIA SZCZEPIEŃ – NA KOSZT PRACODAWCY**
- **AKTUALNA STRATEGIA SZCZEPIEŃ**
  - **po ekspozycji - w miejscach gdzie wystąpiło zakażenie, szczepienia podejmowane są wobec osób z kontaktu przez Inspekcję Sanitarną w ramach procedury wg Rozp. Min. Zdrowia w sprawie eradykacji odry - za darmo, u dzieci i dorosłych**
  - **bez ekspozycji - osoby które ukończyły 18 lat są szczepione jeśli nie chorowały na odrę i nie miały dwóch dawek szczepionki NA KOSZT PACJENTA**

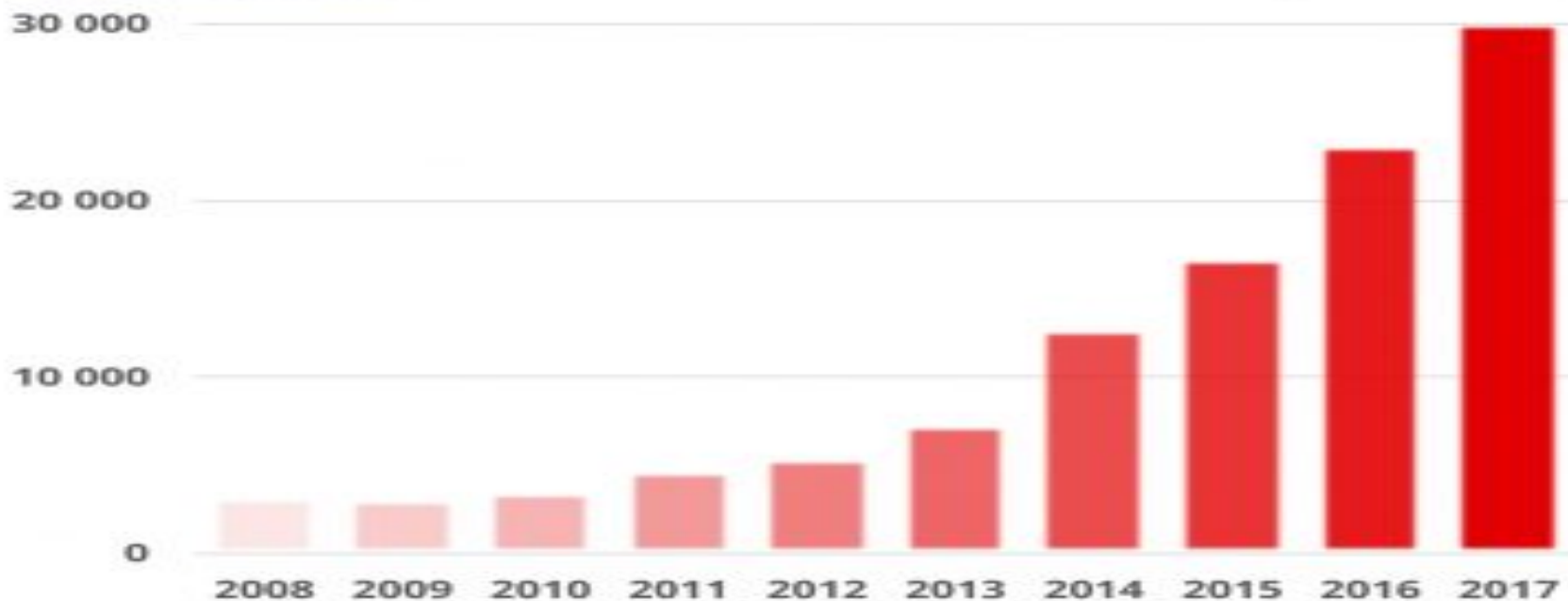

EPIDEMIA ODMÓW SZCZEPIEŃ w POLSCE

(kohorta urodzeniowa ok. 400 tys./rok)

Liczba osób uchylających się od obowiązkowych szczepień
w latach 2008-2017

PODŁOŻE POSTAW ANTYSZCZEPIONKOWYCH

- Powstanie „sekt” aktywistów antyszczepionkowych
- Komerccjalizacja szczepień i szczepionek – rozwarstwienie na szczepienia bezpłatne i płatne
- Łatwy dostęp do informacji o niepewnej i niskiej wartości merytorycznej (internet, ryzykowne programy w mediach)
- Spadek zaufania do nauki i autorytetów (lekarz, pielęgniarka, ekspert, naukowiec, dziennikarz)
- Niski poziom wiedzy i świadomości ogólnozdrowotnej
- Niechęć do ryzyka przy braku choroby
- Wzrost świadomości i lęków przed NOP

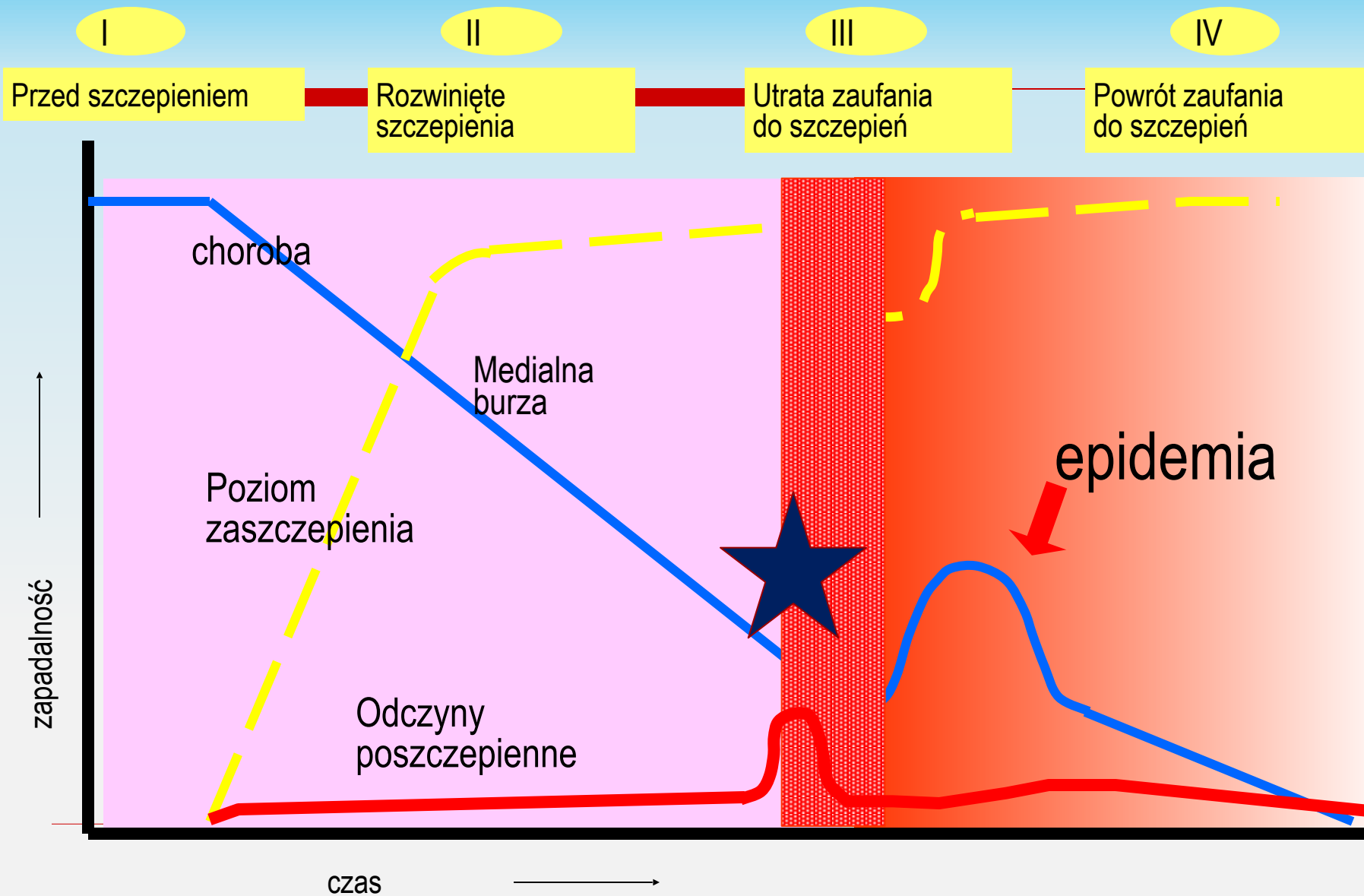
CO MA DZIŚ NAJWIĘKSZE ZNACZENIE?

- **NOWOCZESNOŚĆ – WPROWADZANIE NAJNOWSZYCH TECHNOLOGII, ZMNIEJSZANIE RYZYKA DZIAŁAŃ NIEPOŻĄDANYCH**
- **INFORMACJA**
  - **INWESTYCJE W BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ**
- **WIARYGODNOŚĆ**
  - **NIEZALEŻNI EKSPERCI, SPRAWDZONE INFORMACJE, CERTYFIKOWANE STRONY INTERNETOWE, SZEROKIE DZIAŁANIA MEDIALNO-EDUKACYJNE**
- **DOSTĘPNOŚĆ**
  - **WSPARCIE DLA RODZIN I PACJENTÓW Z WĄTPLIWOŚCIAMI / PROBLEMAMI**
- **ELASTYCZNOŚĆ**
  - **INDYWIDUALNE PROGRAMY SZCZEPIEŃ DOSTOSOWANE DO POTRZEB DZIECKA**

W JAKIM MIEJSCU JESTEŚMY W 2018 r.?

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

szczepienia@fipz.edu.pl
